

పాక సంగతి సరే- దాంట్లో వున్నా, బయట వర్షంలో వున్నా ఒక్కటే. అయితే తాత ముత్తాతల పొలం అది. దాన్ని వదులుకోవాలంటే బాధ.

రాజయ్యవాళ్ళ తాత రాజయ్యకిచ్చిన ఆరెకరాన్నీ భూషయ్యవాళ్ళ తాత భూషయ్య కిచ్చిన వందెకరాల్తోనూ కలపకుండా ఎవరాపగలరు?

ప్రవాహంలా కదుల్తున్న వాన నీటిలోకి తుపుక్కున ఉమ్మేసి, “ఎదవలోకం! ఎదవ లోకమంట. ధూ, భూకంపం వచ్చి కూలిపోకూడదూ” అన్నాడు చుట్టకోసం తడుముకుంటూ.

3

లాస్‌ఏంజెల్స్, వెస్ట్రన్ కాలిఫోర్నియా, హోటల్ షెర్డాన్ నాలుగో అంతస్తులో అయిదువందల ఇరవై రెండో నెంబరు గదిలో రాత్రి ఒంటిగంటా నలభై అయిదు నిమిషాలకి ఫోన్ ఎడతెరిపిలేకండా మోగసాగింది.

ఫస్ట్ సెక్రటరీ టు ది ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ యునైటెడ్ స్టేట్స్- జేమ్స్ డొనాల్డ్ కొద్దిగా కదిలి రజాయి కిందనుంచి చెయ్యి బయటికి పెట్టి రిసీవర్ అందుకొని “హలో!” అన్నాడు విసుగ్గా.

రూమ్ టెంపరేచర్ కృత్రిమంగా కంట్రోలు చెయ్యబడినా, గాజు అద్దాల్లోంచి, బయటి మంచు వెన్నులో చలి పుట్టిస్తోంది.

రిసీవర్‌ని చూపుడు వేలితో టాప్ చేసి “హలో” అన్నాడు మళ్ళీ హోటల్ ఆపరేటర్ లైనులోకివచ్చి. “ఎక్స్‌జాంజ్‌మి సర్” అంది. “కాల్ ఫ్రమ్ శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో”.

రజాయి కింద మెక్ కొద్దిగా కదిలేడు.

నలభై అయిదేళ్ళ వయసు, తెల్లబడుతూన్న జుట్టు, అరడగుల రెండంగుళాలు ఎత్తు. యునైటెడ్ స్టేట్స్ కాన్స్టిట్యూషన్ పట్ల అపారమయిన గౌరవం. ఒక భార్య, ఇద్దరి పిల్లలు.

“హలో”.

అవతలిపక్క లైనులోకి ఎవరో వచ్చిన ధ్వని “హలో మెక్!”.

“ఎవరూ?”.

“రోజర్స్....విలియమ్ రోజర్స్”.

మెక్ చేతిలో రిసీవర్ బిగుసుకుంది. పక్కమీద చప్పున లేచి కూర్చొని “సర్!” అన్నాడు.

“నువ్వు వెంటనే బయల్దేరు”.

“సర్!”.

“వాషింగ్టన్ కాదు.....ఫ్రెస్కో”.

నిన్న సాయంత్రం న్యూయార్క్ నుంచి తనతో మాట్లాడాడే అట్లాంటిక్ సముద్రం నుంచి పసిఫిక్ వైపు ఇంత అర్జంటుగా ఈయనెందుకు వచ్చేడు?

“ఇంకో గంటలో నువ్విక్కడ వుండాలి. ఈ లోపులో మనక్కా వలసిన పూర్తి సమాచారం వస్తుంది”.

ఏ సమాచారం అని అడగలేదు. “వస్తున్నాను” అని ఫోన్ పెట్టేశాడు.

మంచంమీద నుంచి దిగి, గబగబా పది బస్సులు తీసి, సింక్‌లో మొహం కడుక్కొని బాటిల్ చివర్లో వున్న నాల్గు చుక్కలూ కొట్టేసి, సూట్‌కేస్ సర్దుకొని అయిదు నిమిషాల్లో మెట్లు దిగేడు.

“ఇంత అర్థరాత్రి వెళ్ళిపోతున్నారే?” రిసెప్షనిస్టు పలకరించింది. ఇరవై యేళ్ళ యవ్వనాన్ని ముద్దచేసినట్టుంది రెండ్రోజుల క్రితం పరిచయం.

మెక్ నవ్వి, “ఫోన్‌చింది” అన్నాడు.

మెక్ నవ్వితే గ్రేగరీ పెక్‌లానూ వుంటాడు, నవ్వికపోతే చార్లెస్ బ్రాన్‌సన్‌లానూ వుంటాడు. రాత్రి రెండు. నిర్మానుష్యమైన వరండా.

“ఎవరు? భార్య?”.

తల అడ్డంగా వూపి “కాదు” అన్నాడు.

“బైట బాగా మంచు కురుస్తోంది. కారు నడవదు”.

“ఎలాగో సర్దుకొంటాను”.

“దార్లో మాటి మాటికి కాప్స్ (పోలీసులు) ఆపుతారు”.

“గుర్తింపు కార్డు వుంది”.

“పీటర్స్ స్ట్రీట్‌లో రెండు తర్వాత వెళ్ళనివ్వరు”.

“చుట్టూ తిరిగి నార్త్ స్క్వేర్ మీంచి వెళతాను” అని అన్నాడు.... “ఎలాగూ రూమ్ ఖాళీ చేసేశాను”.

“రూమ్ సమస్య అయితే ఇంకో గంటలో నేను రిలీవ్ అయిపోతున్నాను. షెర్డాన్ హోటల్, రిసెప్షనిస్టులకి మంచి కాటేజీలిస్తుంది మిష్టర్ మెక్”.

మెక్ ఆమె వైపు చూశాడు. బాబ్స్ గ్రే హెయిర్, నీలి కళ్ళు పగడాల్లాంటి పెదవులు.

నవ్వి, “ఉండేవాణ్ణే, కానీ పిల్చింది విలియమ్ రోజర్స్” అని, సూట్‌కేసు పట్టుకొని చీకటిలో కలిసిపోయాడు.

ఆమె అటే చూస్తూ నిలబడింది. నెమ్మదిగా ఆమె పెదవుల మీద చిరునవ్వు వెలిసింది. ‘విలియమ్ రోజర్స్’ అట. నలభై సంవత్సరాల క్రితం చాలా మంది తల్లిదండ్రులు కొడుకులకి ఆ పేరే పెట్టుకున్నారు. ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ అమెరికాది కూడా ఆ పేరే.

మెక్ కాంటెస్సా ఎయిర్పోర్టు వైపు దూసుకుపోతున్న సమయాన ఢిల్లీ ఇండ్రప్రస్థమార్గ్ పథాలుగో నెంబరు యింటిలో జగదీష్ చంద్ర తన టేబుల్ ముందున్న కాగితాల మధ్య మోచేతులాన్ని, చేతుల మధ్య తల పెట్టుకొని నిస్త్రాణగా కళ్ళు మూసుకొన్నాడు.

అలసటతో అతని కళ్ళు మూతలు పడసాగాయి. కానీ ఆ రాత్రి ఆ విషయాన్ని తేల్చేయాలి. మరుసటి రోజు పార్లమెంటులో మంత్రివర్గాన్ని ప్రకటించాలి.

అతి కష్టం మీద అతడి పార్టీ మెజారిటీ సంపాదించ గలిగింది. కానీ యీ మంత్రుల్ని యెన్నుకోవటంలో ఏమాత్రం పొరపాటు చేసినా తన పార్టీ అధికారం నుంచి పేకముక్కలా పడిపోవటం ఖాయం. అందర్నీ సంతృప్తి పరచటం ఎలా?

జగదీష్ చంద్ర చిన్నతనం నుంచీ కొన్ని కొన్ని సిద్ధాంతాల మధ్య పెరిగినవాడు. తన జీవితాన్ని దేశం కోసం అర్పితం చేసినవాడు. అందుకే నలభయి రెండేళ్ళ వయసులోనే ప్రధానమంత్రి కాగలిగేడు.

దేశాన్ని యెదుర్కొంటున్న సమస్యలు ఇన్ని వుండగా ప్రతిపార్టీ రాజకీయాలకి యింత ప్రాముఖ్యత యెందుకిస్తుందో అతడికి అర్థంకాలేదు. ఏ మంచిపని చేయబోయినా దాంట్లో తప్పులు పట్టడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది ప్రతిపక్షం. దేశం గురించి ఆలోచించటం కన్నా వీళ్ళ గురించి ఆలోచించటానికే తన సమయం సరిపోవటంలేదు.

ఎలా-

ఉత్తరప్రదేశ్ కి చెందిన వాడికి ఉపప్రధాని పదవి ఇవ్వాలి. తన పార్టీతో చేతులు కలిపిన లేబర్ పార్టీ ముగ్గురు మంత్రుల్ని రికమెండ్ చేసింది. ఉత్తరభారతానికి, దక్షిణానికి మధ్య సంబంధాలు అసలు బాగా లేవు. ఈసారి మెజారిటీ వాళ్ళకే ఇవ్వాలి. ఇద్దరు ముస్లిం మంత్రులూ, ఒక సిక్కు ప్రతినిధి.

తల వదిలించేడు.

రాజ్యాంగాన్ని మార్చి ఎన్నికల్ని రద్దు చేస్తే తప్ప దేశం బాగు పడదు. ఉహు. తను అలా ఆలోచించకూడదు. భారతదేశపు ప్రధాని అలా ఆలోచిస్తున్నాడని తెలిస్తే దేశంలో.....

ఫోన్ మ్రోగింది.

పార్టీ అధ్యక్షుడు అవినాష్!

“ఏమన్నా తేలిందా?”.

“ఉహు ఓ పన్నెండు పేర్లు ఫైనలైజ్ చేసేను”.

“అందులో పది సాయంత్రమే అనుకున్నాంగా”.

జగదీష్ మాట్లాడలేదు.

“...నేను మెలకువగా వుంటాను, చెప్పు, ఎంత సేపయినా సరే-”.

“ఎవరెవరున్నారు మీ గదిలో-”.

అవతలి వైపు నవ్విన ధ్వని. “అందరూ...మొత్తం దేశమంతా.

ఫోన్ పెట్టేశాడు.

గడియారం రెండు కొట్టింది.

కిటికీ దగ్గర కొచ్చి బయటకు చూడసాగేడు. మబ్బులు విడిపోయి, వెన్నెల పడుతూంది.

విశాలమయిన కాంపౌండు. సగం వరకూ పూల మొక్కలు, అక్కడక్కడ పెద్ద బండరాళ్ళు. జాట్లు విరబోసుకున్న దెయ్యంలా దూరంగా పెద్ద చెట్టు. ఏదో ఒకటి తేల్చెయ్యాలి. కానీ అందరినీ సంతృప్తి పరచాలి, లేకపోతే పార్టీలో వుంటూనే గోతులు తీస్తారు. సమ్మెలు, లూటీలు, పోలీసు కాల్పులు, పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు, సైన్యం.....

తన చేతకానితనాన్ని చాలా జాగ్రత్తగా నిరూపిస్తారు.

చీకట్లోకి చూస్తూ తనని తనే ఈ ప్రశ్న వేసుకొన్నాడు జగదీష్ చంద్ర. అతడికి నవ్వొచ్చింది.

విశ్వంతో పోలిస్తే.... యాభై అడుగుల పొడవూ, నలభై అడుగుల వెడల్పావున్న తెల్లకాగితం మీద సూదిని ఇంకులో ముంచి చుక్కపెడితే- కనబడే సూక్ష్మబిందువులాంటి భూమి దానిమీద పీలికలాంటి మనిషి.

.....కిటికీ వూచల్ని పట్టుకొని బయటికి చూస్తున్న చంద్ర ఉలిక్కిపడ్డాడు. చూస్తున్నది నిజమో, కలో అర్థంకాలేదు. గొంతులోంచి రాబోయిన కేకని బలవంతం మీద ఆపుకొన్నాడు అలాగే నిశ్చేష్టుడయి, అచేతనంగా వుండిపోయాడు.

క్రేన్తోగాని పదిమంది మనుషులు యెత్తితేగానీ లేవని పెద్ద బండరాయి, గాలిలో నాలుగైదు అడుగులు పైకి లేచి, రెండుక్షణాలు శూన్యంలో ఊగిసలాడి ఎవరో వదిలేసినట్లు దభేలున పడిపోయింది.

చుట్టూ గాఢమైన నిశ్శబ్దం.

ప్రారంభం:

జూన్ ఇరవై తొమ్మిది

రాత్రి కురిసిన వర్షం ప్రభావం వల్ల చల్లటిగాలి దక్షిణం నుంచి వీస్తూ వుంది.

తొమ్మిదిన్నరయింది. రమణ బట్టలేసుకున్నాడు. ఉన్నవి రెండు జతలు. అందులో ఒకటి

ఇంటర్వ్యూల కోసం మాలతిని కలుసుకోవటం కోసం అట్టే పెట్టింది. అది వేసుకున్నాడు. జేజులో అర్థరూపాయి వుంది. అన్నయ్యని అడగటానికి మనసొప్పలేదు. అడిగినా వుండదు. అడక్కపోతే అడిగి లేదనిపించుకొన్న అసంతృప్తి వుండదు.

పైల్లో సర్టిఫికెట్లు వున్నయ్యో లేదో చూసుకొన్నాడు. బి.ఎ.-ఎకనామిక్సు. యూనివర్సిటీ ఫస్టు. ఎస్.సి.సి. బాడ్మింటన్. మంచి కుర్రవాడు.

పైలు మూసి “వదినా వెళుతున్నాను” అని అరిచేడు! జానకి లోపల్నించే “మంచిది బాబూ” అంది.

“తడుముకోకుండా చెప్పరా” అన్నాడు దగ్గుతూ ముసలాయన రమణకి నవ్వుచ్చింది. ఇది పదహారో ఇంటర్వ్యూ.

తలూపి బయటకొచ్చాడు.

పత్రిక ఆఫీసు కొచ్చేసరికి పావుతక్కువ పది. తనలాంటి మరో ఇరవయిమంది భారతీయులు చావబోతున్న ఆవుకోసం ఆకాశంలో తిరిగే గ్రద్దలు....

అతడి వంతు వచ్చేసరికి పన్నెండయింది. నెమ్మదిగా గదిలో ప్రవేశించాడు.

ఆ గదిలోవున్న రోజ్వుడ్ టేబుల్ ఖరీదుతో ఒక సగటు మనిషి రెండు నెలలు, అక్కడున్న వాళ్ళు ఒక్కొక్కరి కోటు కుట్టాటానికయిన ఖర్చుతో ఒక నెలా, ఆ గది కేసిన పెయింటింగు ఖరీదుతో మూడు నెలలు భోజనం చెయ్యొచ్చు.

ఆ గదిలో గాలి కూడా నమ్రతగా వీస్తోంది.

పేపర్ వెయిట్ కూడా హుందాగా వుంది.

“బీ సీటెడ్ మిస్టర్ రమణా!”.

“థాంక్యూ సర్!”.

“మీ క్వాలిఫికేషను?”.

“బి.ఎ.”.

“క్లాసు?”.

“ఫస్టుక్లాసు. యూనివర్సిటీ ఫస్ట్”.

“సబ్జెక్టు!”.

“ఎకనామిక్స్”.

క్షణం నిశ్శబ్దం.

“....భూమికి, సూర్యుడికి మధ్య దూరం యెంత?”.

“తొమ్మిదికోట్ల ముప్పైనాలుగులక్షల మైళ్ళు”.

“మిస్టర్ రమణా! ఆకాశంలో నక్షత్రాలెన్ని?”.

‘లాభంలేదు. ఈ ఉద్యోగం తనకి రాదు. ఆర్థిక శాస్త్రంలో పట్టభద్రుడైన తనని ఆస్థానమీలో ప్రశ్నలడుగుతున్నారంటే- ఈ ఉద్యోగం యింతకు ముందే యెవరికో అంకితం అయిపోయిందన్నమాట!’

అయినా చెప్పడం మొదలు పెట్టేడు.

“మన కంటికి కనబడేవి దాదాపు ఆరువేల నక్షత్రాలు. కానీ లక్ష మిలియన్ల నక్షత్రాలు మన మిల్కివేలో వున్నాయని అంచనా. అలాంటి మిల్కివే గలాక్సీలు విశ్వంలో దాదాపు పదిలక్షల మిలియన్లున్నాయి. అంటే విశ్వంలో పదికోట్ల కోట్ల నక్షత్రాలున్నాయన్నమాట. పది తర్వాత ఇరవయినాలుగు సున్నాలు”.

అవతలివాళ్ళ తల దిమ్మెక్కినట్లయింది. కొంచెంసేపెవరూ మాట్లాడలేదు. తరవాత ఒకాయన అడిగేడు.

“లావా అంటే ఏమిటి?”.

“భూమి అంతర్భాగాన మహాజ్వలమైన వేడికి కరిగిన ఘనపదార్థం. సప్తలోహాల మిశ్రమం”.

“మీరు తెలుగు బాగా ఆధ్యయనం చేసినట్లున్నారే” నవ్వులు, రమణ మొహం ఎర్రగా మారింది.

“లావా మరి భూమి పైకి యెందుకు రాదు?”.

“కవచంలాగా పైపొర కప్పుకుంది కాబట్టి”.

“లావాలో ఇనుము వుంటుంది కదా?”.

“ఉంటుంది”.

“మీ తమ్ముడు ఓ బావిలోకి అయస్కాంతం పట్టుకెళ్ళాడనుకోండి. మరి లావా బయటికొచ్చేయ్యాలి కదా- ఐమీన్ భూమిని చీల్చుకుని”.

రమణ తలెత్తి చూసేడు. అందరి మొహాల్లోనూ ముసి ముసిగా నవ్వులు.

“భూమి పొర చాలా మందం. అలా రాదు”.

“భూమిపై డెన్సిటీ యెంత?”.

“క్యూబిక్ సెంటీమీటరుకి అయిదు పాయింట్ల అయిదు గ్రాములు”.

“భూమి లోపల డెన్సిటీ ఎంత?”.

“దాదాపు రెండు రెట్లు”.

“అంత డెన్సిటీవున్న లావాని యీ పొర ఆపగలదా?” అడిగేడొకాయన. “పకోడీలు దట్టంగా కూరి కాగితంలో కడతే లోపలి డెన్సిటీ ఎక్కువైతే ఏమవుతుంది?”.

ఇంకో ఇంటర్వ్యూ కమిటీ మెంబరు తనే సమాధానం చెప్పాడు, “కాగితం పగిలి

మనకందరికీ పకోడీలు దొరుకుతాయి”.

గొల్లన నవ్వులు.

“మిస్టర్ రమణ! భూమి మాస్ ఎంత?”.

“అయిదూ పాయింట్ తొంభై ఏడు ఇంటూ పదివందల ఇరవైయేడు గ్రాములు”.

“ఇంత పదార్థాన్ని పై పొర ఆపలేకపోతే యేమవుతుంది?”.

రమణ లేచాడు. సర్టిఫికెట్లు సర్దుకున్నాడు. “ఇలాంటి ఇంటర్వ్యూలుండవు. మనిషి తిండికోసం ఏడవటం వుండదు. చదువుకున్న చదువుకి యింత ఉద్యోగం దొరకలేదే అన్న బాధ వుండదు. ఎయిర్ కండిషన్డ్ రూమ్లుండవు. ప్రశ్నలుండవు సమాధానాలుండవు. అసలేమీ వుండదు”.

* * * * *

“ఏమైంది ఇంటర్వ్యూ?” అడిగింది మాలతి.

“ఏమవుతుంది?”.

“అంటే?”.